

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی کرمان

دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی

پایان نامه مقطع کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی

عنوان:

اثر بخشی برنامه‌های آموزش مبتنی بر سلامت همراه و منابع تحت وب در ارتقای سواد سلامت،
کیفیت زندگی و رضایت بیماران مبتلا به مولتیپل اسکلروزیس کرمان

توسط:

نرگس کریمی

استاد راهنما:

دکتر مریم اخوتی

استاد مشاور:

دکتر رستم سیف‌الدینی

سال تحصیلی: پاییز ۱۳۹۸

شماره پایان نامه:

دانشگاه علوم پزشکی کرمان
تحصیلات تکمیلی دانشگاه

بسمه تعالی
صور تجلسه دفاع از پایان نامه

تاریخ: ۱۳۸۸/۰۸/۲۴
شماره: ۱۰۸۹۷۰۶۹۵
پیوست:

جلسه دفاعیه پایان نامه تحصیلی خانم ترگس کریمی دانشجوی رشته کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کرمان تحت عنوان: اثربخشی برنامه های آموزش مبتنی بر سلامت همراه و منابع تحت وب در ارتقای سواد سلامت و رضایت بیماران مبتلا به مولتیپل اسکلروزیس کرمان در ساعت ۱۰ روز چهارشنبه مورخ ۹۸/۸/۲۲ با حضور اعضای محترم هیات داوران متشکل از:

سمت	نام و نام خانوادگی	امضا
الف: استاد راهنما	خانم دکتر اخوتی	
ب: استادان مشاور	آقای دکتر سیف الدینی	
ج: عضو هیات داوران (داخلی)	آقای طالبیان	
د: عضو هیات داوران (خارجی)	آقای دکتر ایرانمنش	
ه: نماینده تحصیلات تکمیلی	خانم دکتر شجاعی	

ردید و ضمن ارزیابی به شرح پیوست با درجه عالی و نمره ۱۹ مورد تأیید قرار گرفت.

دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی کرمان
مهر و امضاء معاون آموزشی
معاونت آموزشی

چکیده

مقدمه و اهداف: در سال‌های اخیر تکنولوژی‌های ارتباطی و اطلاعاتی (ICT) رشد چشمگیری داشته‌اند، مخصوصاً رشد فزاینده استفاده از اینترنت در جامعه امروز و وجود سایت‌ها و شبکه‌های اجتماعی متنوع و برنامه‌های مبتنی بر وب در حوزه سلامت و بهداشت با محتواهای نامشخص که استفاده از آن‌ها در دسترسی به اطلاعات مربوط به سلامت و بهبود کیفیت با هزینه‌ای مناسب تأثیرگذار و قابل توجه می‌باشد. از طرفی دیگر با توجه به اهمیت دانش سلامت و نقش کلیدی آن در کنترل بیماری مولتیپل اسکلروزیس و همچنین در کاهش هزینه‌های درمان در طرح تحول نظام سلامت، می‌توان مسیرهای جدیدی را برای ارتقای دانش و سواد سلامت بیماران پیمود. در این پژوهش مداخله آموزشی برنامه‌های سلامت (شبکه مجازی تلفن همراه و ایمیل) یکی از مسیرهایی است که می‌تواند بیماران را در جهت دستیابی به سلامت بیشتر و بهتر هدایت کند. هدف از این پژوهش اثربخشی برنامه‌های آموزش مبتنی بر سلامت همراه و منابع تحت وب در ارتقای سواد سلامت و کیفیت زندگی و رضایت بیماران مبتلا به مولتیپل اسکلروزیس می‌باشد.

مواد و روش‌ها: این پژوهش از نوع نیمه آزمایشی با طرح پیش‌آزمون و پس‌آزمون می‌باشد. جامعه آماری را کل بیماران مراجعه‌کننده به درمانگاه تخصصی ام.اس بیمارستان شفا در شهر کرمان تشکیل می‌دهند که در نهایت تعداد ۷۲ نفر از بیماران، به دو گروه کنترل (۲۴ نفر) و آزمایش (۴۸ نفر) تقسیم می‌شوند و گروه آزمایش به‌طور تصادفی دو گروه ۲۴ نفری را تشکیل می‌دهد که به هرکدام از این دو گروه آزمایش، برنامه آموزشی از طریق برنامه سلامت همراه و ایمیل حاوی منابع اطلاعاتی داده می‌شود.

یافته‌ها: قبل از مداخله تفاوت معناداری بین دو گروه آزمون و کنترل از نظر سواد سلامت و کیفیت زندگی مشاهده نشد ($p < 0.05$)؛ اما بلافاصله و دو ماه بعد از مداخله آموزشی، میانگین نمره سواد سلامت و کیفیت زندگی گروه آزمون افزایش معناداری داشت و بین دو گروه آزمون و کنترل تفاوت معناداری به دست آمد ($p < 0.05$).

نتیجه‌گیری: نتایج نشان داد مداخله آموزشی مبتنی بر استراتژی‌های برنامه‌های سلامت همراه و منابع مبتنی بر وب، در ارتقای سواد سلامت و کیفیت زندگی مؤثر واقع شد. از آنجاکه در مطالعه حاضر، آموزش از طرق اینترنت و شبکه‌های اجتماعی صورت گرفت، به نظر می‌رسد این نوع آموزش با به‌کارگیری راهبردهای سلامت همراه در بیمارانی که جویای کنترل و بهبودی در روند درمان بیماری خود هستند، می‌تواند اثربخش باشد.

کلمات کلیدی: سلامت همراه، مبتنی بر وب، گوشی هوشمند، سواد سلامت، رضایت، بیماران مولتیپل

اسکلروزیس، کیفیت زندگی

Abstract

Introduction and Purpose: In recent years, ICTs have grown dramatically, especially with the growing use of the Internet in today's society, and with the existence of diverse health-care sites and web-based applications and web-based applications of uncertain content that use They are significant and effective in accessing health information and quality improvement at a reasonable cost. On the other hand, considering the importance of health knowledge and its key role in controlling multiple sclerosis as well as reducing treatment costs in health system development plan, new paths can be taken to improve the knowledge and health literacy of patients. In this study, educational intervention of health programs (mobile virtual network and e-mail) is one of the paths that can guide patients towards more and better health. The purpose of this study was to evaluate the effectiveness of mobile health education programs and web resources in promoting health literacy and Quality of Life and satisfaction of patients with multiple sclerosis.

Methods: This is a quasi-experimental study with pre-test and post-test design. The statistical population consists of all patients referring to the specialized clinic of Multiple Sclerosis Hospital in Kerman city. Finally, 72 patients are divided into control ($n = 24$) and experimental ($n = 48$) groups. The group consists of 24 individuals, each of whom is given a training program through a mobile health program and an email containing information resources.

Results: There was no significant difference between the two groups in terms of health literacy and quality of life before intervention ($P < 0.05$), but immediately and two months after the intervention, the mean score of health literacy and quality of life in the experimental group was significantly increased. There was a significant difference between the two groups ($p < 0.05$).

Conclusion: The results showed that educational intervention based on strategies of mobile health programs and web based resources were effective in promoting health literacy and quality of life. Since the present study was conducted through the Internet and social networking, this type of education seems to be effective with the use of mobile health strategies in patients seeking control and improvement in their treatment process.

Keywords: Telemedicine, Web-Based, Smartphone, Health Literacy, Personal Satisfaction, Multiple Sclerosis Patients, Quality of Life.

**Kerman University
of Medical Sciences**

Faculty of Management and Medical Information

In Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree (MSc)

Title

**The Effectiveness of Mobile Health Education Programs and Web Resources in
Improving Health Literacy and Satisfaction of Patients with Multiple Sclerosis**

By

Narges karimi

Supervisor

Maryam Okhovati (Ph.D)

Advisor

Rostam Seifaldini (Ph.D)

Thesis NO : ()

Date : (September, 2019)